

## ОЦІНКА РІВНЯ ЗАБРУДНЕННЯ АТМОСФЕРНОГО ПОВІТРЯ М. ЗАПОРІЖЖЯ

Заморняк О.Я., магістр 2 року навчання  
Одеського державного екологічного університету  
Пилип'юк В.В., к.геогр.н., доц. каф. екології та охорони довкілля ОДЕКУ, наук. керівник  
м. Одеса, вул. Львівська, 15  
Україна  
[magnus@ukr.net](mailto:magnus@ukr.net)

Запорізька область відноситься до регіонів України, які характеризуються значним науково-технічним і виробничим потенціалом. Основними галузями промисловості, які мають найбільший розвиток в регіоні, є металургійна та енергетична галузі. Це сприяє значному антропогенному навантаженню на довкілля, і в т.ч. на стан та якість повітряного басейну.

Систематичні спостереження за вмістом забруднюючих речовин (ЗР) в атмосферному повітрі м. Запоріжжя проводяться Запорізьким обласним центром з гідрометеорології на 5 стаціонарних постах. Аналіз проводився по 8 ЗР, спостереження за якими проводяться в місті.

На рис. 1 наведено графік динаміки зміни *ІЗА* м. Запоріжжя за 2011 – 2016 рр. і *КІЗА*. Майже у всі роки найбільші значення *ІЗА* відзначаються по таких речовинах, як формальдегід, фенол, діоксид азоту та оксид азоту. Слід відзначити, що з 2011 р. спостерігається зменшення значень *ІЗА* по вказаних вище речовинах, а також по оксиду вуглецю. Значення *КІЗА* за період дослідження зменшилось приблизно на 20 %, що є результатом зменшення одиничних *ІЗА* по окремих речовинах.

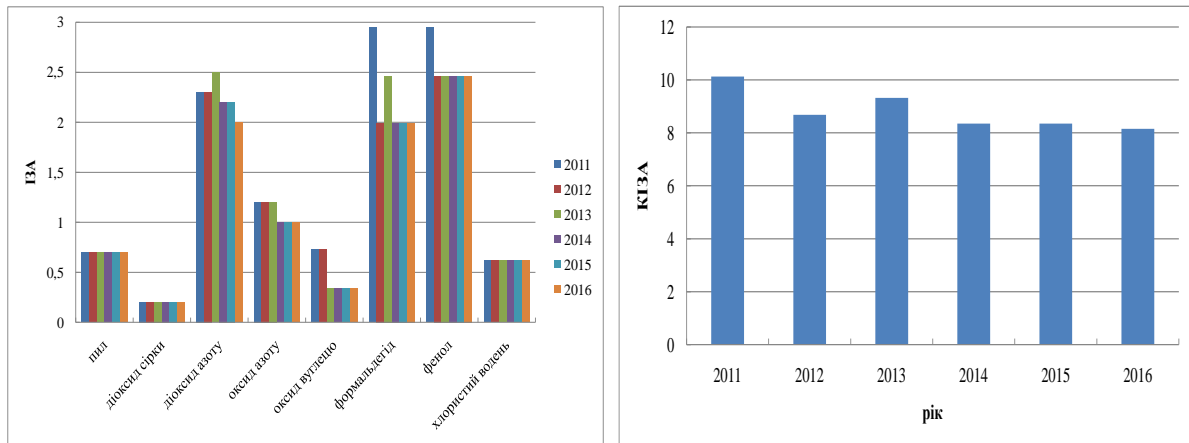


Рис. 1 – Динаміка зміни *ІЗА* м. Запоріжжя окремими ЗР та *КІЗА* у 2011 – 2016 рр.

Розрахунок іншого показника оцінки якості атмосферного повітря (*ІІЗ*) дозволяє визначити рівень забруднення та ступінь безпечності. Результати даної оцінки наведені у табл. 1.

Таблиця 1 – Оцінка забруднення атмосферного повітря м. Запоріжжя у 2011 – 2016 рр.

ЗР	Рівень забруднення	Ступінь небезпечності	Відсоток випадків перевищення показника <i>ГДЗ</i>
Пил	Припустимий	Безпечний	0
Діоксид сірки	Припустимий	Безпечний	0
Діоксид азоту	Неприпустимий	Дуже небезпечний	100
Оксид азоту	Неприпустимий	Дуже небезпечний	50
Оксид вуглецю	Припустимий	Безпечний	0
Формальдегід	Неприпустимий	Дуже небезпечний	100
Фенол	Неприпустимий	Дуже небезпечний	100
Хлористий водень	Припустимий	Безпечний	0

Як видно, для формальдегіду, фенолу, діоксиду азоту та оксиду азоту відзначено рівень забруднення «неприпустимий», ступінь небезпечності «дуже небезпечний». Для інших речовин відзначено припустимий рівень забруднення і ступінь небезпечності «безпечний».